

naar een
aardgasvrij
Nijmegen

Nieuwskrant

Buurt Energie Systeem

1
Februari 2022

Wat kunt u
verwachten
in 2022?
Kijk snel op
pag. 6

pag. 3

pag. 2

pag. 11

pag. 4

Uw uitgangspunten zijn verzameld

Voorwoord

Ik ben Judith van Hout. Ik werk als wijk-regisseur bij woningcorporatie Woonwaarts en sinds december 2020 ben ik betrokken bij het onderzoek naar een Buurt Energie Systeem: een kleinschalige collectieve warmte-oplossing. Past dat bij de Bomenbuurt-Oost? Samen met buurtbewoners, collega's en medewerkers van andere organisaties denk ik mee hoe we buurt-

bewoners kunnen betrekken. Dat doe ik vanuit de werkgroep Proces in de Buurt, waar ik voorzitter van ben.

In deze werkgroep zijn we al een tijd bezig met het verzamelen van alle vragen en ideeën die te maken hebben met een Buurt Energie Systeem. Hiervoor belden we bij u aan, ontving u een enquête en we

vaststellen. Zo zetten we samen de laatste stappen in het onderzoek.

De uitgangspunten vormen de basis voor een kleinschalige collectieve warmte-oplossing die past bij de Bomenbuurt-Oost. Een duurzame oplossing waarbij alle kennis, ideeën en inzichten van de buurt en voor de buurt bij elkaar komen. Rond de zomer van 2022 weten wij hoe dit er in de Bomenbuurt-Oost uit kan zien. Daarna vragen wij u of u akkoord gaat.

Zodra het weer veilig live kan, bent u welkom op de buurtbijeenkomst. Daarvoor krijgt u een uitnodiging in uw brievenbus. Ik hoop u dan te ontmoeten!

JUDITH

spraken u bij bijeenkomsten, op straat en in het buurthuis op de Hengstdalseweg 194. Alle ideeën en uitgangspunten voor een duurzame warmtebron (Buurt Energie Systeem) heb ik verzameld in een 'Nota van Uitgangspunten van de buurt voor een BES'.

Binnenkort bespreken we de uitgangspunten graag live samen met u tijdens een buurtbijeenkomst, hopelijk ergens in het vroege voorjaar. We vertellen u dan hoe uw ideeën, uitgangspunten en opmerkingen een plek hebben gekregen in het onderzoek. Daarna willen we de lijst met uitgangspunten formeel met u

Wat zijn de uitgangspunten van de buurt?

De concept 'Nota van Uitgangspunten' kunt u vinden op www.besbuurthuis.nl/bomenbuurtoost. Hier vindt u ook een overzicht van de meestgestelde vragen en antwoorden. ■

Welke straten horen bij de Bomenbuurt-Oost?

Hengstdalseweg 82 t/m 134, 142 t/m 198, 161 t/m 233a, 237 t/m 331, 333a en 379
Ahornstraat 31 t/m 57
Postweg 179 t/m 259
Lijsterbesstraat 1 t/m 125 en 2 t/m 100

Zilverdenplantsoen 1
Olijfwilgstraat 1 t/m 19 en 2 t/m 96
Moerbeistraat 1 t/m 31 en 2 t/m 38
Vogelkersstraat 1 t/m 37 en 2 t/m 38
Zilverdenpad 1 t/m 37 en 4 t/m 38 ■

Wat is een Buurt Energie Systeem?

Initiatiefgroep BES Bomenbuurt-Oost

Het Buurt Energie Systeem is een kleinschalig gezamenlijk warmtesysteem waarmee 400 tot 800 huizen verwarmd kunnen worden. Het bestaat uit een aantal luchtwarmtepompen en uit een gasgestookte ketel op een plek in de buurt. Deze ketel springt automatisch bij op koude dagen en op het moment dat de warmtevraag hoger is dan normaal. Zo is er altijd warmte in huis.

Het Buurt Energie Systeem kan op een centrale plek in de wijk komen te staan. Vanaf die plek levert het systeem via ondergrondse leidingen warm water aan de huizen. Met dit warme water verwarmt u uw huis. U gebruikt dit warme water in de keuken en in de badkamer. De radiatoren kun u gewoon blijven gebruiken.

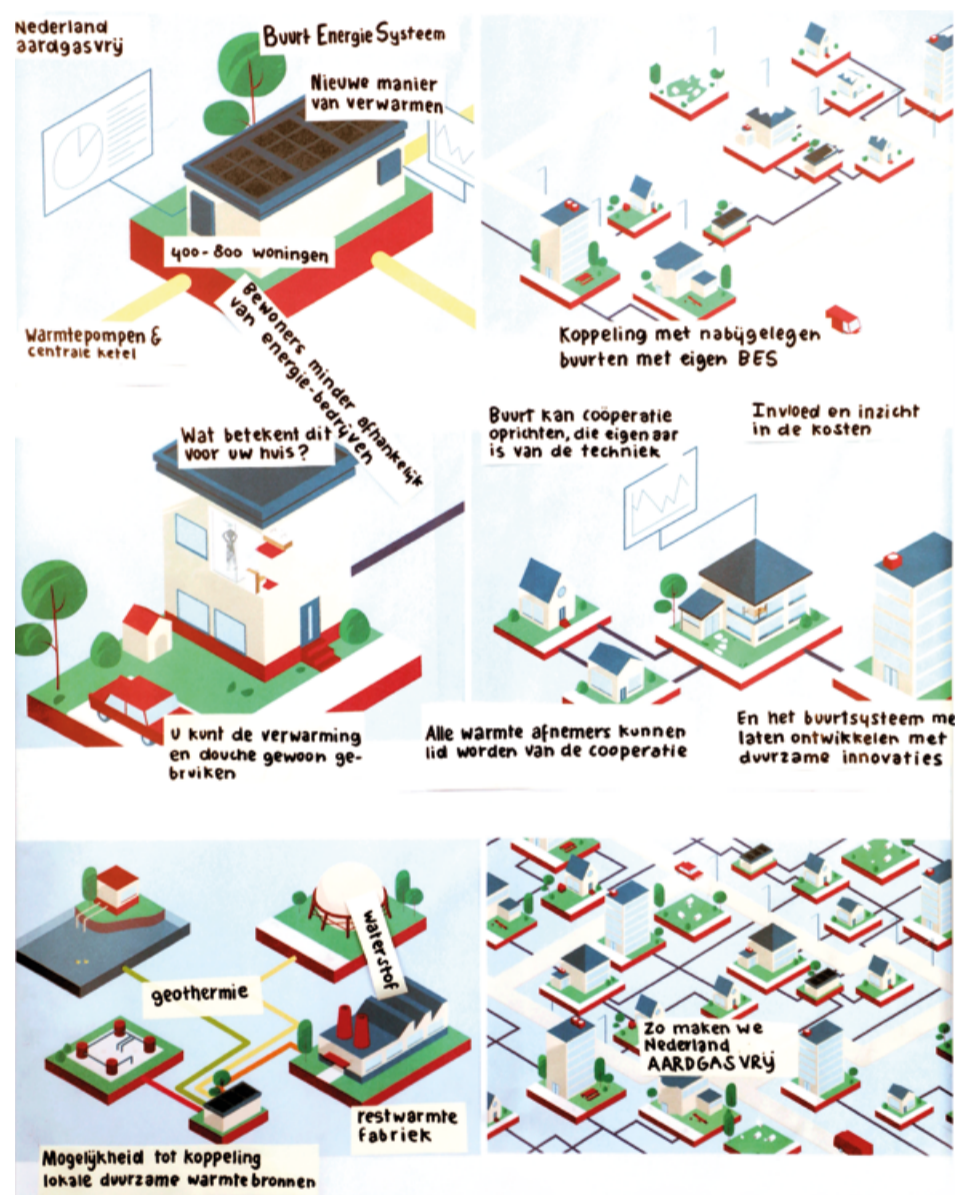
En u regelt zelf de temperatuur. Bewoners (huurders en huiseigenaren) van de Bomenbuurt-Oost kunnen lid worden van de buurtcoöperatie. Via het lidmaatschap worden ze samen eigenaar van (onderdelen van) het Buurt Energie Systeem. De buurtcoöperatie kan ervoor kiezen om facturering, beheer

en onderhoud uit te besteden aan specialistische bureaus.

Met het Buurt Energie Systeem kunnen we de Bomenbuurt-Oost verduurzamen. De huizen zelf gaan van het aardgas af.

Daarnaast is het Buurt Energie Systeem zo ontworpen dat het gekoppeld kan worden aan nieuwe toekomstige technieken en / of warmtebronnen.

Een kijkje terug in de tijd (sinds 2017)

Vier jaar geleden heeft de gemeente samen met bewoners een Wijkwarmteplan gemaakt voor Hengstdal. Er leek geen goed alternatief voor onze wijk om aardgasvrij te worden.

Alliander kwam met het plan voor een kleinschalig warmtenet met eenzelfde kwaliteit en garantie van warmte als een gasgestookt cv-ketel. Betaalbaar én duurzaam. Gemeente Nijmegen, woningcorporatie Woonwaarts en Duurzaam Hengstdal waren enthousiast en zien dit als een mogelijk alternatief voor gas. Net als een groep bewoners.

De volgende stap was dat gemeente Nijmegen een aanvraag indiende voor een Rijksbijdrage: een subsidie om de ontwikkeling van een collectief warmtenet mogelijk te maken, met alles, wat daarbij komt kijken. We kregen een subsidie van € 4,7 miljoen.

Onze buurt werd toen aangemerkt als "Proeftuin voor Aardgasvrije Wijken", en men ging aan het werk om zo'n systeem

Buurt Energie Systeem (BES) te bedenken. In eerste instantie gingen de ingenieurs van Alliander in gesprek met de gemeente (over grond, leidingen en locaties) en Woonwaarts (medewerking). Deze partijen sloten een samenwerkingsovereenkomst, om samen aan een goede oplossing te werken. In 2021 gingen ook buurtbewoners meedoen in de vier werkgroepen:

- Techniek en Omgeving;
- Bestuur en Financiën;
- Locatie en Omgeving;
- Proces in de Buurt.

Het onderzoek werd gestart naar een technische installatie, de financiën en de toekomstige organisatie. Het technisch ontwerp en de doorrekening ervan worden nu kritisch beoordeeld door onafhankelijke deskundigen. ■

Duurzaam Hengstdal verduurzaamt de wijk op verschillende manieren

Duurzaam Hengstdal is een naam die u vaak tegenkomt in de wijk. Het is een burgerinitiatief dat bestaat uit enthousiaste vrijwilligers met een groen hart. Duurzaam Hengstdal is nauw betrokken bij het onderzoek naar een kleinschalige warmtenet in de Bomenbuurt-Oost. Noël Spauwen zegt: "Het idee om huizen aan te sluiten op een klein warmtenet spreekt ons erg aan. Zeker in combinatie met het oprichten

van een coöperatie. En het is beter dan andere alternatieven waar we over hebben nagedacht. We kennen de wijk en de mensen die er wonen. Die kennis is waardevol voor gemeente Nijmegen, Woonwaarts en Alliander. Daarom vroegen zij ons direct om mee te denken. Nu meer en meer de buurtbewoners de leiding pakken, blijven wij als katalysator van het proces nog steeds relevant."

Wist u dat Duurzaam Hengstdal ...

- Groen plant en moestuintjes aanlegt?
- U helpt met energie besparen?
- Ledlampen of een inductieplaat uitleent?
- Voor u uw cv kan inregelen?
- Een warmtescan bij u kan uitvoeren?
- Initiatieven neemt om afval te vermijden?
- Al enige tijd alternatieven zoekt voor aardgas?

Wilt u meer weten of meedoen met Duurzaam Hengstdal? Duurzaam Hengstdal houdt elke dinsdagavond en woensdagmiddag spreekuur op Hengstdalseweg 194. Kom gerust langs. Of kijk eens op duurzaamhengstdal.nl. Duurzaam Hengstdal heeft ook een Facebookpagina. ■

Wij zijn Initiatiefgroep BES Bomenbuurt-Oost

Denk mee over de oprichting van een Buurtcoöperatie!

Initiatiefgroep Van links naar rechts: Nils van Rooijen, Saskia Drieënhuizen, Dick Scholten, Theo Drijvers, Léon Schoonhoven, Cees van Heusden, Frans Teerling, Renate Giesbers, Harold de Vries, Inez van Deudekom en Peter Hengst. (Foto: Iteke Schoonhoven)

In onze buurt zijn we al een tijdje bezig met het zoeken naar goede oplossingen voor duurzame verwarming van de huizen in de Bomenbuurt-Oost (BBO). We zijn daarbij uitgekomen bij een Buurt Energie Systeem (BES) als de meest haalbare oplossing. Dat voorstel wordt nu grondig onderzocht door de verschillende partijen waarmee we samenwerken (Gemeente Nijmegen, Alliander, Woonwaarts en Duurzaam Hengstdal). Daarnaast vindt op ons verzoek onafhankelijk onderzoek plaats door externe deskundigen om er zeker van te zijn dat het technisch en financieel allemaal kan. Het is dus nog niet zeker dat het doorgaat. Maar het is wel een serieus streven, waarin u als (mede)buurtgenoot direct belanghebbende bent en erover mee kunt denken.

De regering laat de duurzame verwarming van huizen en wijken over aan gemeentes en aan de samenleving. In Nijmegen ontstond een initiatief, en de Gemeente vroeg subsidie aan: ze kreeg een Rijksbijdrage (de BZK-subsidie) voor het onderzoek naar het Buurt Energie Systeem (zie de vorige pagina) en voor de uitvoering daarvan. En daar hebben we geluk mee. Want zoiets zelf betalen, is onmogelijk. Een belangrijk pluspunt van de subsidie is dat “wij” als buurt straks het warmtenet zelf gaan besturen en

naar een BES. We hebben inmiddels aardig wat kennis opgedaan. We zijn geïnteresseerd in dit kleinschalige warmtenet en het verkrijgen van eigenaarschap: een buurtcoöperatie van, voor en door buurtbewoners (met professionele ondersteuning natuurlijk). Want dan houden we als buurt de zaak dichtbij en in eigen hand.

Wij zien het als een uitgelezen kans om hiermee aan de slag te gaan. Ook al omdat als we het nu niet doen, het over

beheren, en niet een grote monopolist, zoals in Nijmegen Noord. Om deze reden denken we na over een goede vorm daarvoor, waarschijnlijk een Buurtcoöperatie: van de buurt en vóór de buurt.

Vijftientig bewoners uit de buurt zijn dit jaar mee gaan doen aan het onderzoek

een paar jaar toch zal plaatsvinden, maar dan zonder de forse subsidie van de overheid. Vandaar ook dat we u van harte uitnodigen om met ons na te denken over de kansen die dit kleinschalig warmtenet biedt. Deze oproep is gericht aan u met de vraag om u aan te sluiten bij onze Initiatiefgroep BES BBO.

Wilt u ook een bijdrage leveren, vragen en ideeën met ons delen? Dat kan via deze weg:

Loop binnen op de Hengstdalseweg 194:

- Tijdens het spreekuur van Duurzaam Hengstdal op: dinsdagavond tussen 19.30 en 21.30 uur of woensdagmiddag tussen 12.30 en 16.00 uur
- Inloop op de dinsdagmiddag tussen 12.30 – 16.30 uur
- We zijn ook telefonisch bereikbaar op onze projecttelefoon. Stuur een sms naar 06 - 86 87 85 11 En dan bellen we u binnen drie dagen terug.

**Prijsvraag:
Bedenk een krachtige naam die bij ons past!**

Wij hebben onze handen ineen geslagen onder de naam Initiatiefgroep BES BBO. Weet u een krachtige naam voor ons te bedenken, laat het ons weten via l.schoonhoven8@upcmail.nl en maak kans op een verrassingspakket samengesteld door lokale ondernemers uit de buurt.

Stuur de naam in vóór 1 maart 2022. De uitslag volgt 4 april. We berichten u via e-mail, post of telefoon. En we maken de prijswinnende naam bekend op de website en in de eerstvolgende nieuwsbrief.

Houd bij het bedenken van de naam rekening met de volgende voorwaarden:

- Deelname is alleen opengesteld voor bewoners van de Bomenbuurt-Oost.
- De naam moet uniek zijn, dus mag niet al gebruikt worden voor een merk, bedrijf of andere organisatie. Ook niet als diegene daar toestemming voor geeft.
- U mag cijfers en de leestekens @ & + en - altijd gebruiken.

Hartelijke groet, ook namens de andere betrokken buurtbewoners

,
Initiatiefgroep BES BBO,

Harold, Dick, Cees, Nils, Jan, Saskia, Hans, Theo, Herman, Wilbert, Peter, Renate, Inez, Frans en Léon. ■

Hengstdalseweg 194

U bent elke woensdag van 14.00 uur tot 17.00 uur welkom op Hengstdalseweg 194. Gemeente Nijmegen, het Energie-loket en Duurzaam Hengstdal geven er antwoord op uw vragen over het Buurt Energie Systeem. Ook voor informatie over duurzaam wonen en energie besparen kunt u hier terecht.

Wilt u liever op een andere dag of tijd komen? Of de ruimte reserveren voor een kleine bijeenkomst of vergadering? Neem dan contact op met Erik Maessen via e.maessen@nijmegen.nl Afhankelijk van de dan geldende coronaregels kijken we wat mogelijk is.

Digitaal Buurthuis

Alle informatie over het onderzoek naar een Buurt Energie Systeem staat op de nieuwe website www.besbuurthuis.nl/bomenbuurtoost. Binnenkort kunt u ook een account aanmaken. Hierover ontvangt u nog een brief. Met een account leest u ook alles over de stand van zaken per werkgroep.

“Een lokaal warmtenet klinkt voor mij als een hele goede oplossing”

“Als buurt écht het verschil kunnen maken”

Het Buurt Energie Systeem (BES) kan een oplossing zijn om woningen in de Bomenbuurt-Oost te verwarmen. Tegelijk roept het vragen op. Bij bewoners en bij andere partijen die erbij betrokken zijn, zoals Woonwaarts. Bewoonster Saskia Drieënhuizen en Esther Lamers, directeur-bestuurder van Woonwaarts gingen hierover met elkaar in gesprek. Saskia woont sinds drie jaar op de Hengstdalseweg en is lid van de werkgroep Techniek en Omgeving. Voor de duidelijkheid hebben we het gesprek opgedeeld in enkele thema's.

Over duurzaam leven

Saskia: “Duurzaamheid vind ik heel belangrijk. Ik heb het gevoel dat het ook steeds belangrijker wordt. De negatieve gevolgen van klimaatverandering zijn overal om ons heen te zien. Bijvoorbeeld de verzilting van de landbouwgrond in Zeeland, overstromingen in Limburg en de temperatuurrecords in Canada. Het is alleen zo alomvattend, zo groot. Alles wat je zelf kunt doen in huis en in je gedrag is natuurlijk belangrijk, maar voelt soms zo klein en weinig. Ik ben daarom blij met de mogelijkheid om mee te kunnen denken in het Buurt Energie Systeem. Samen

kunnen we een groter verschil maken. Dat motiveert mij.”

Esther: “Het is ook heel ingewikkeld en groot. Uiteindelijk begint het bij jezelf. Ik heb mijn huis zo goed mogelijk geïsoleerd. Ik zet de verwarming wat lager, laat geen onnodige lampen branden. Maar het is inderdaad groot. En complex. Je beseft hoe urgent het is, als je rapporten leest over welke rampen kunnen gebeuren. Ook vanuit onze rol als corporatie vind ik het thema duurzaamheid ingewikkeld. De Rijksoverheid wil de uitstoot van uitstoot van koolstofdioxide (CO₂) verminderen, dus we moeten van het gas af. De overheid

schuift het daarna naar ons en de gemeenten toe. Ik probeer voor mijzelf dan heel zorgvuldig te formuleren: wat willen of kunnen wij als woningcorporatie in elk geval doen?”

Saskia: “Het lijkt mij voor een corporatie ook een enorme mogelijkheid om actief te kunnen bijdragen aan de CO₂-vermindering. Hopelijk niet alleen omdat het wordt opgelegd vanuit de Rijksoverheid. Als corporatie heb je veel meer impact dan je als individu hebt.”

aan het onderzoek naar een Buurt Energie Systeem is zo'n keuze. Voor ons én voor de bewoners in Bomenbuurt-Oost. Voor ons is dat ook nieuw en spannend: wij weten van woningen en woningbouw, maar we weten niet wat de beste energievoorziening van een woning is.”

Over waarom een BES

Saskia: “Wat ik mooi vind aan het BES is dat we als buurt écht verschil kunnen

“Als we in meer dan 500 woningen 85% minder gas gebruiken, dan is dat geweldig”

Esther: “Zeker, maar we moeten ook keuzes maken. We moeten op z'n minst ervoor zorgen dat onze woningen goed geïsoleerd zijn en er geen warmte ontsnapt. Daarnaast kunnen we bewoners tips geven hoe zij energie kunnen besparen, maar we kunnen ze niets opleggen. Meewerken

maken. Als we in meer dan 500 woningen 85% minder gas gebruiken, dan is dat geweldig. Dit voelt voor mij niet als iets wat ons wordt opgedrongen, maar als een goede aanpak van een probleem waar we allemaal steeds meer mee te maken krijgen. Het is puur noodzakelijk.”

Esther: “Dat is het ook. We hebben 11.000 woningen en dan kun je niet tot het allerlaatste moment afwachten wat er gebeurt. We moeten het stap voor stap doen. Gelukkig hebben we dan een gemeente die daar visies op wijkniveau voor maakt. Sommige wijken kunnen helemaal elektrisch, andere wijken krijgen warmte van de afvalenergiecentrale ARN uit Weurt. Voor Hengstdal is dat grote warmtenet technisch niet mogelijk.”

Saskia: “Ja, dat vroeg ik mij in eerste instantie ook af: Waarom een eigen project hier in de Bomenbuurt?”

Esther: “Als je een wijk niet kunt aansluiten op het grote stadswarmtenet is ‘all-electric’ het enige alternatief. Het zou betekenen dat elk huis een eigen warmtepomp krijgt, maar dat kan in Hengstdal niet.

Een warmtepomp neemt veel ruimte in en maakt geluid. Dat is geen optie. En het elektriciteitsnet heeft te weinig capaciteit voor al die warmtepompen. Die individuele oplossing viel dus af. Ook wat betreft de kosten.”

Saskia: “Dat snap ik, dus bleef een collectief buurtsysteem over.”

Esther: “Ja, dat was voor ons ook iets nieuws. Een collectieve warmtepomp, die je met de woningen in de wijk verbindt. Een lokaal warmtenet, eigenlijk. Voor mij klinkt dat als een hele goede oplossing. We onderzoeken nu samen of dat haalbaar is.”

Over hoe het BES werkt

Saskia: “In de werkgroepen en de informatie-bijeenkomsten is gelukkig veel ruimte om vragen te stellen. Ik heb geen technische kennis, maar weet wel dat ik het als bewoner belangrijk vind dat het water uit de kraan warm is en mijn huis goed verwarmd wordt. Het technische bureau dat het BES ontwikkelt, heeft uitgelegd hoe het systeem werkt en hoe voldoende warmte wordt gegarandeerd. Zij hebben gelukkig ook al ervaring met dit systeem in andere gemeenten. Zodra het kan, gaan we daar ook een keer kijken. Daarnaast wordt het hele plan ook voorgelegd aan een onafhankelijk tweede bureau, dat zowel de techniek als de kosten kritisch bekijkt en doorrekent. Omdat ik zelf te weinig inhoudelijke kennis heb, is dat voor mij belangrijk en het geeft me het vertrouwen dat het uiteindelijke plan gedegen en betrouwbaar is.”

Esther: “Voorwaarde is wel dat het een modulair systeem is: je moet onderdelen kunnen vervangen. Stel je voor dat over enkele jaren een andere warmtebron efficiënter is, zoals geothermie, dan moet het systeem daar ook op kunnen draaien. Duurzaam en toekomstbestendig.”

Saskia: “Weet je wat ik wel zou vinden? Als we de daken van de huizen niet benutten voor zonnepanelen. Want

ik heb begrepen dat er dan nog meer op het gasgebruik kan worden bespaard dan de 85% die we met dit plan al halen.”

Esther: “Zeker, dat snap ik en dat gaan we zeker verder onderzoeken, want ook dat hoort bij duurzaamheid.”

Over meedenken en de kosten

Saskia: “Wat ik fijn vind is dat op veel manieren gekeken wordt naar dit plan en dat in het voorbereidend traject ook iedereen betrokken is. Tenminste: als bewoners dat willen. Ze kunnen lid worden van een van de werkgroepen. Dat is nog steeds belangrijk, want het project duurt nog wel even.”

“Een collectieve warmtepomp, die je met de woningen in de wijk verbindt. Een lokaal warmtenet, eigenlijk”

Esther: “Bij ons heet het daarom BES, Buurt Energie Systeem. Die B vinden we van groot belang: buurtbewoners moeten zich erbij betrokken voelen, erover kunnen meepraten en inbreng hebben. Niet dat het van bovenaf opgelegd wordt.”

Saskia: “Maar een huurder zal een andere visie hebben dan een eigenaar.”

Esther: “Dat klopt en dat maakt een buurtcoöperatie ook spannend. Een huis-eigenaar zal een investering moeten doen en die binnen een jaar of 8 willen terugverdienen. Als corporatie kijken wij zelf naar een terugverdientijd die veel langer is, 25 of 30 jaar. En een huurder betaalt maandelijks een bedrag dat vergelijkbaar is met wat hij of zij nu voor gas betaalt. En er zullen huurders zijn die wel wat anders aan hun hoofd hebben en die helemaal geen zin hebben om hierover mee te praten. Maar uiteindelijk moeten we wel allemaal op één lijn staan als we definitieve beslissingen gaan nemen.”

Saskia: “Het zal daarbij zeker meespelen wat het straks allemaal gaat kosten. Gaat bijvoorbeeld de huurprijs toch omhoog? En kan ik dat straks nog betalen?”

Esther: “Dat is zeker iets waarvoor wij moeten zorgen. En daarnaast willen we als corporatie gegarandeerde warmte voor een betaalbare prijs.”

Over van wie het BES wordt en hoe u mee kunt doen

Saskia: “Ik denk dat die betaalbaarheid bij meer bewoners speelt. Maar ook zekerheid op de langere termijn. We worden straks samen eigenaar van dit warmtesysteem, dus wat als er iets fout

gaat? Zitten we dan zonder warmte? Daarom ben ik blij dat de ontwikkeling van het BES breed wordt gedragen, door Woonwaarts, door de gemeente Nijmegen en door Liander (netbeheerder van elektriciteit en gas).”

Esther: “Wij voelen ons heel verantwoordelijk om dit met elkaar heel goed te doen. Wij willen voor minimaal 30 jaar – en misschien wel langer – gegarandeerd warmte van dit systeem. En dat voor een betaalbare prijs. We hadden dit traject ook zonder buurtcoöperatie kunnen regelen. Zoals in Didam. Daar staat ook een wijkwarmtepomp. Alleen in Didam hebben bewoners geen zeggenschap. Het mooie van onze aanpak is dat wij alle bewoners erbij betrekken en dat iedereen die wil meebeslissen ook de kans krijgt om dat te doen. Wij willen dat bewoners een goed gevoel hebben bij de keuze die we met elkaar maken. Ze kunnen meepraten, maar dat is geen verplichting.

Participatie is geen afschuiving van verantwoordelijkheden. Ik vind het eigenaarschap zelf ook spannend. Stel dat de buurtcoöperatie straks een besluit neemt dat consequenties heeft voor Woonwaarts? Vooraf moeten we afspreken over welke onderwerpen we mee besluiten, bijvoorbeeld als het gaat om investeringen.”

Saskia: “Voordat er een definitieve beslissing komt over de komst van een BES, moet er onder de huurders draagvlak zijn van 70%. Dat betekent dat bijna driekwart van de bewoners vóór zijn. Ik snap dat dat een democratisch uitgangspunt is. Maar wat als je niet mee wil doen?”

Esther: “Als er draagvlak is, gaan we al onze huurwoningen in de Bomenbuurt-Oost aansluiten. Al onze huurders moeten dan meedoen. Als particulier kun je ‘nee’ zeggen. Als je je huis verkoopt kan de nieuwe eigenaar alsnog meedoen. Er komt een soort ringleiding waar die woning dan op aangesloten kan worden.”

Over de aanleg van het systeem

Saskia: “Ik begreep dat als het systeem aangelegd wordt, de gemeente ook naar andere zaken gaat kijken, zoals de afwatering. Als het hard regent, staan hier tuinen en straten onder water. Dus dat is geen overbodige luxe.”

Esther: “Dat lijkt mij inderdaad een goed plan: als toch de straten helemaal open moeten voor de buizen. Daarom is het belangrijk dat de gemeente ook betrokken is bij dit project. Dit project is een heel mooie proeftuin die ook nieuwe kansen biedt voor deze wijk.

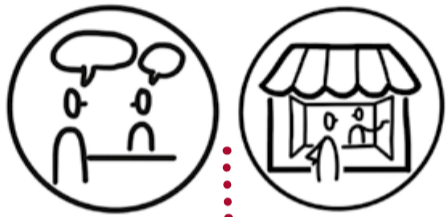
Uiteindelijk zullen we wel moeten beseffen dat we vooraf niet alles kunnen voorzien. Het klinkt voor iedereen simpel: we gaan een leidingsysteem maken waardoor warm water stroomt dat de woningen gaat verwarmen. De warmte wekken we op met een soort omgekeerde airco. Daar kan op zich niets mis mee zijn. Maar voor elke betrokken partij is het wel iets wat helemaal nieuw is. Dat maakt het leuk en spannend.” ■

Gesprekken huis-aan-huis

In het voorjaar

Vragen of ideeën over het BES? Vanaf begin februari komen wij bij u langs. Als we bij u aanbellen, kunt u al uw vragen en ideeën delen met uw buurtgenoot, een medewerker van gemeente Nijmegen of Woonwaarts.

Spreekuur Duurzaam Hengstdal & Energieloket

Elke week

Meer weten over aardgasvrije wijk, duurzame buurtwarmte of energie besparen? Bezoek dan het spreekuur op elke woensdag tussen 14.00 – 17.00 uur. Waar? Duurzaam Hengstdal is er elke week en bij het Energieloket van de gemeente kunt u terecht in de oneven weken (1, 3, 5 etc.). Hengstdalseweg 194. www.nijmegen.nl/adviesgesprek

Buurthuis Hengstdalseweg 194

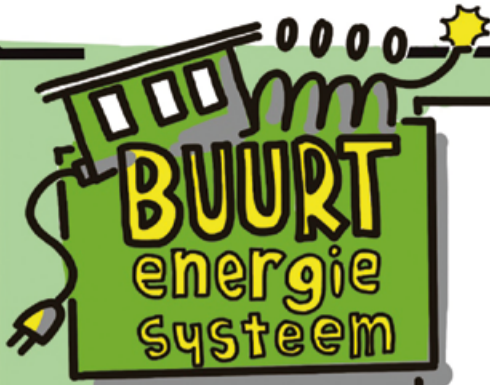
Doorlopend

U bent welkom in het buurthuis. Als het bord buiten staat, is er iemand in huis en is de koffie warm. Wil u iets voor uw buurt organiseren, dan kunt u ook zelf gebruikmaken van de woning. Loopt u even binnen?

Verduurzamen van uw eigen woning

Start nu!

Wilt u energie besparen of duurzamer wonen en heeft u een eigen huis? Wilt u onafhankelijk maatwerkadvies? Neba helpt u daarbij. Kijk op www.nijmegen.nl/neba voor de contactgegevens. Meer over de gezamenlijke inkoopacties van de gemeente, isoleren, zonnepanelen of besparen met kleine maatregelen, vindt u op www.nijmegen.nl/energieloket. Ook als u een eigen woning deelt (VvE), kunt u hulp krijgen. Kijk op: www.nijmegen.nl/vve.

WAT KUNT U VERWACHTEN VAN ONDERZOEK

Bewonersgroep

Bezoek Didam

Buurthuis

Huis-aan-huis-gesprek

Loket

Doet u mee met de Initiatiefgroep BES Bomenbuurt-Oost?

Nu

Praat u al mee over de mogelijke komst van de wijkwarmtepomp? De actieve bewoners die meewerken aan het onderzoek, hebben besloten zich te verenigen in een Initiatiefgroep BES Bomenbuurt-Oost. Meedoen kan al door te laten weten dat u geïnformeerd wilt worden en (naar eigen behoefte en agenda) mee wil praten over de mogelijke komst van een Buurt Energie Systeem. Zie ook pagina 3.

Prijsvraag

Nu

Doe mee aan de prijsvraag en kies een krachtige naam voor de Initiatiefgroep BES BBO. Stuur je naam in vóór 1 maart 2022 en win een prijspakket. Weet u een krachtige naam te bedenken? Laat het weten via: l.schoonhoven8@upcmail.nl

TEN in 2022 naar plan

- **Buurthuis**
Hengstdalseweg 194
- **Spreekuur**
Duurzaam Hengstdal
& Energieloket
- **Digitaal buurthuis**
- **Gesprekken**
huis-aan-huis
- **Bewonersgroep BES**
- **Prüsvraag**
- **Büeenkomst**
- **Dagreis naar Didam**
- **Plan BES klaar**
- **Vindt u het een goed Plan?**

Büeenkomst

LIVE

Krachtige naam
gezocht

Prüsvraag

PLAN
voor
een
BES

Vindt u het
een goed
plan?

WWW.AANBLAZER.NL

naar een
aardgasvrij

NYMEGEN

Vindt u het een goed plan?

Rond de zomer

Na de zomer verwachten we dat het plan voor een BES klaar is. U beslist samen met uw burens of het plan voor het Buurt Energie Systeem wel of niet doorgaat.

Een plan voor een BES

Juni

Laat u zich verderop dit jaar goed informeren over het Buurt Energie Systeem. U krijgt informatie over het plan voor duurzame buurtwarmte. U kunt meelesen en vragen stellen. Zo kunt u later goed een keuze maken voor wel of geen Buurt Energie Systeem.

Gaat u een dagje mee naar Didam?

Rond april

In het voorjaar krijgt u een uitnodiging in de bus voor een bezoek naar de Bloemenbuurt in Didam. Daar is een lokaal warmtenet waarop 250 woningen worden aangesloten. Dat warmtenet lijkt op de beoogde wijkwarmtepomp voor de Bomenbuurt-Oost.

Samen bezoeken we de wijk en krijgen we een kijkje in de keuken: het warmtestation, het warmtenet (tracé) en de aansluiting in de woning (afleverzet). Daarmee kunnen we een indruk krijgen van hoe groot zo'n systeem is en hoeveel geluid het maakt.

Kijk op het digitaal buurthuis

Eind januari

Eind januari gaat de nieuwe website in de lucht. Alle informatie over het onderzoek, de veelgestelde vragen met antwoorden en de verslagen van de werkgroepen kunt u dan terugvinden op het online buurthuis: www.besbuurthuis.nl/bomenbuurtoost

Büeenkomst

In het voorjaar

Als het weer kan, dan houden we een live büeenkomst op een zaterdagmiddag in

het vroege voorjaar. Daar kunt u zich laten bijpraten over wat er is gedaan, de (voorlopige) onderzoeksresultaten en toekomstplannen voor een Buurt Energie systeem. Op dat moment zullen we u ook alle opmerkingen, ideeën en voorwaarden van de buurt die we hebben opgehaald met u delen. Ontbreekt er nog iets, vindt u? Dan horen we het graag. Samen met buurtbewoners bespreken we wat kan en niet kan, en stellen we de uitgangspunten officieel vast.

Alliander: ‘Als het BES lukt, dan kan het op veel plekken in het land dé oplossing zijn voor een betrouwbare en betaalbare warmte’

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in 2030 1.5 miljoen woningen aardgasvrij zijn. Het aardgasvrij maken van wijken is echter een proces. Het gaat niet in één keer en het kost tijd. Bij het onderzoek naar of een Buurt Energie Systeem in de Bomenbuurt-Oost haalbaar en betaalbaar is, is Alliander een betrokken partner.

Alliander is ‘van Nederland’ (overheid) en heeft als netwerkbedrijf de taak om een betrouwbare en betaalbare energievoorziening te leveren. Of mogelijk te maken. Zij steunen het onderzoek naar het BES van harte. Onderzoeken of een Buurt Energie Systeem lukt in de bomenbuurt, zien ze als een gezamenlijk proces. ‘Een proces waar bewoners, de gemeente, de woningcorporatie en wij samenwerken om het warmtesysteem te realiseren.’

Wat is Alliander?

Alliander is een energie-netwerkbedrijf dat via kabels en leidingen aan ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte levert. Ook ontwikkelen ze alternatieven voor aardgas. Het Buurt Energie Systeem kan Alliander niet alleen ontwikkelen. Celina Kroon van Alliander: ‘Er ontstond een idee voor een kleinschalig warmtenet waar de buurt eigenaar van wordt – zoals in Denemarken al vaker wordt toegepast. Maar meteen dachten we: dit kunnen we niet alleen. Dit moeten we samen met

anderen gaan doen.’ Samen met gemeente Nijmegen, Woningcorporatie Woonwaarts en actieve bewoners wordt nu gekeken of het een haalbaar systeem is voor de buurt. ‘Als het lukt, dan zou het in wel 1000 Nederlandse wijken herhaald kunnen worden.’

Waarom doet Alliander actief mee?

Toen twee jaar geleden het idee ontstond voor het Buurt Energie Systeem, was er voor 40 procent van de bestaande woningen nog geen technische oplossing om aardgasvrij te worden. Vooral een buurt zoals de Bomenbuurt-Oost met matig geïsoleerde huizen, zonder op de korte termijn een lokaal beschikbare warmtebron en waar individuele oplossingen voor de huizen niet altijd passend zijn. ‘Aardgasvrij worden kost tijd. Daarom moesten we echt aan de slag,’ zegt Celina. Het idee was dat een BES voor veel wijken de oplossing kan zijn. Om dat in de praktijk te onderzoeken, hebben we gezamenlijk financieel ondersteuning gekregen van

het Rijk. Op dit moment wordt het Buurt Energie Systeem op een aantal locaties in Nederland ontwikkeld, bijvoorbeeld ook in Arnhem. Tegelijkertijd denkt een landelijke coalitie na over hoe buurten zo goed mogelijk ondersteund kunnen worden. Het doel is dat buurtinitiatieven zichzelf heel eenvoudig kunnen organiseren én dat het systeem verder opgeschaald kan worden. ‘Als het lukt, is het BES misschien wel te kopiëren naar 1000 andere wijken in het land.’

Deze opmerkingen waren mede aanleiding voor de ontwikkeling van het Buurt Energie Systeem.

We hebben ondertussen resultaat geboekt in het onderzoek. Maar zijn de beslissingen die nodig zijn om tot een BES te komen wel de beste? ‘Bewoners in de werkgroepen van de buurt gaven aan graag een second opinion te willen op punten. Dat ondersteunen wij van harte. Samen moeten we het vertrouwen krijgen dat de

“Vol vertrouwen gaat Alliander door met de steun aan het BES: ‘Wij geloven erin!’”

Vertrouwen van bewoners

Bewoners vertrouwden veel nieuwe oplossingen voor warmte nog niet. Ze zochten naar zeggenschap, waarbij ze niet overgeleverd werden aan een monopolist. Bewoners zeiden bijvoorbeeld: ‘Ik heb geen zeggenschap over de bron die mijn huis gaat verwarmen.’, ‘ik mis de transparantie in hoeveel het gaat kosten.’, en, ‘dan zit ik vast aan een contract voor de komende dertig jaar, dat wil ik niet.’

beslissingen die we samen nemen, de beste zijn. En als daarvoor een onafhankelijke partij meekijkt, is dat alleen maar toe te juichen.’

Vol vertrouwen gaat Alliander door met de steun aan het BES: ‘Wij geloven erin!’

Bron: ‘Moedige praktijken | ‘Als we iets nodig hebben in deze transitie, dan is het empathie’, website Overlegorgaan Fysieke Leefomgeving, 02-12-2021.

Kleinschalig

Een Buurt Energie Systeem is een kleinschalig gezamenlijk warmtesysteem. ‘Een systeem dat warmte opwekt voor zo’n 200 tot 800 woningen kan van daaruit langzaam groeien,’ vertelt Celina. Het systeem bestaat uit buurtwarmtepompen die gebruik maken van lucht als bron. Via een buurtnetwerk wordt warm water aan de woningen geleverd voor in de keuken, om de huizen te verwarmen en om te douchen. Daarmee kun je zonder grote verbouwingen hetzelfde comfort realiseren als met gas.

Van wie wordt het Buurt Energie Systeem?

Alliander is er duidelijk over: ‘Eigenaar zijn de bewoners van de buurt zelf, in de vorm van een buurtcoöperatie met een aangesteld professioneel bestuur.’ De buurt kan zelf bepalen voor welk deel van het systeem ze eigenaar willen zijn en op welke gebieden ze zelf keuzes willen maken. Bij die keuzes en de gevolgen ervan ondersteunt Alliander. Niet alleen bij de techniek, maar ook met financieringsmodellen en het aanreiken van professionele bedrijven die service verlenen.

Wie verdient eraan?

Het buurteigenaarschap stimuleert de lokale economie, want de winst gaat terug de buurt in. De bewoners kunnen zelf beslissen over hoe ze de winst willen inzetten. Zo kan een buurt er bijvoorbeeld voor kiezen om de huizen nog beter te isoleren, waardoor het energieverbruik en daarmee de kosten, omlaag gaan. De bewoners zijn zowel leverancier als afnemer van warmte. Hierdoor zijn er geen botsende belangen en is er volledige transparantie over de kosten. Bewoners kunnen hierdoor met elkaar het gesprek hebben over welk tarief ze willen hanteren voor de warmtelevering.

Samen maken we het BES

Alliander geeft aan dat vertrouwen in elkaar de basis is. ‘Wanneer is iets ‘goed’? Wat zijn de belangen,’ daar moeten we samen helder over zijn. Het is belangrijk dat de experts goed samenwerken met de bewoners. En soms levert dat spanningen op. ■

Op bezoek in Didam

Voorbeeld van een buurt die al deels aangesloten is op een warmtenet met een wijkwarmtepomp

In Didam gaat woningcorporatie Plavei ruim 200 woningen in de Bloemenbuurt aansluiten op een wijkwarmtepomp. De eerste woningen krijgen inmiddels warmte via dit kleinschalige warmtenet. Op 25 november gingen Noël Spauwen (Duurzaam Hengstdal) en buurtbewoner Theo Drijvers (actief in de werkgroep Bestuur Organisatie en Financiën en lid van de net opgerichte Initiatiefgroep BBO) een kijkje nemen op uitnodiging van 'Wijk van de Toekomst'. Dat is een programma van provincie Gelderland.

Noël: "Theo en ik spraken met verschillende mensen over de aanpak van dit traject. Het is interessant om te weten wat wij daarvan van kunnen leren. De wijkwarmtepomp is qua techniek vergelijkbaar met het Buurt Energie Systeem. Maar de aanpak van dit project verschilt."

Dit zijn de verschillen met ons Buurt Energie Systeem:

1. Gemeente Montferland kreeg geen PAW-subsidie (geld voor Proeftuinen Aardgasvrije Wijken). Hierdoor zijn alleen huurwoningen aangesloten op een warmtenet met wijkwarmtepomp. Particuliere eigenaren krijgen op een

ander moment een aanbod om mee te doen.

Gemeente Nijmegen kreeg een **rijksbijdrage (PAW-subsidie)** om Bomenbuurt Oost in Hengstdal ongeveer 500 huizen in de Bomenbuurt-Oost aardgasvrij te maken.

2. Plavei combineerde de aansluiting op het wijkwarmtenet met het isoleren van de huurwoningen en het plaatsen van nieuwe badkamers en keukens. Dat maakte het voor de huurders makkelijker om in te stemmen met een aansluiting op het warmtenet. In Hengstdal is de timing anders. In de

Bomenbuurt-Oost heeft Woonwaarts alle isolerende werkzaamheden aan de huurwoningen al afgerond.

De huizen kunnen zonder extra isolerende werkzaamheden op een wijkwarmtepomp worden aangesloten.

3. In Didam kunnen particuliere huiseigenaren pas op een later moment meedoen. Terwijl zij graag betrokken wilden worden. Door de snelheid van dit project, kregen zij die kans niet. In de Bomenbuurt-Oost zijn **huurders en huiseigenaren** betrokken. **De buurt bepaalt** voor een belangrijk deel het tempo waarop beslissingen worden genomen.

Noël: "De huurwoningen in Didam zijn snel van het aardgas af gegaan. Huiseigenaren kunnen nu pas besluiten of ze hun huis ook willen aansluiten op de wijkwarmtepomp. In de gesprekken viel het me op dat de betrokken organisaties niet vragen waar huiseigenaren behoefte aan hebben. Ze hebben het steeds over een heel goed aanbod. Omdat de particuliere eigenaren zich vooraf niet gehoord voelden en niet betrokken zijn, is er geen gelijkwaardige relatie tussen de organisaties en de klankbordgroep van huiseigenaren. Ik zag boosheid en wantrouwen bij hen. De gesprekken voor een vervolg zijn hierdoor lastig."

Theo: "Ik vond het bezoek aan Didam interessant. Daar zagen we een werkend systeem, dat nu warmte levert aan een aantal huizen. Geleidelijk aan krijgen ruim 200 woningen straks een aansluiting op dit warmtenet. Het is fijn om te weten dat

"Als wij als buurt 'ja' zeggen, krijgen wij een warmtenet dat gebaseerd is op de techniek zoals in Didam"

4. In Didam zijn de **gemeente Montferland en Firan** (een infra-specialist en dochteronderneming van Alliander) **eigenaar** van de wijkwarmtepomp. Het voordeel is dat de gemeente invloed heeft op de maximumprijs van de warmte. Een vaste lokale partij levert de warmte en warm water. Maar bewoners kunnen niet van warmteleverancier wisselen. Ook gaat eventuele winst naar de warmteleverancier.

In de Bomenbuurt-Oost willen we dat **bewoners eigenaar worden** van een Buurt Energie Systeem. Dat is ook een voorwaarde die in de subsidie staat. Hiervoor richten de bewoners een coöperatie op. Via de coöperatie kunnen bewoners **mee bepalen**, bijvoorbeeld over wie de warmte levert.

we geen geluid hoorden van de warmtepompen. Als wij als buurt 'ja' zeggen, krijgen wij een warmtenet dat gebaseerd is op de techniek zoals in Didam. Hun warmtenet is ontworpen door Qirion en aangelegd door Firan, beide dochters van Alliander. Ik vraag mij af of er andere bedrijven zijn die het ook zouden kunnen aanleggen. En wat zijn dan de voordelen en nadelen? Ik wil graag antwoord op deze vraag. Want als buurt besluiten we mee over de aankoop, de aanleg en het beheer. Belangrijk dus. Misschien kan het onafhankelijk Expert-team Warmte mijn vraag beantwoorden. Dit team bekijkt namelijk ook het technische ontwerp en de kosten van een Buurt Energie Systeem kritisch voor ons." ■

Bestuur Organisatie en Financiën (BOF)

Nieuws uit de werkgroepen

Een warmtesysteem voor en ván de buurt: dat moet nu en later doorlopend worden geregeld. De werkgroep BOF onderzoekt hoe dat kan en wie dat zou kunnen doen. Ook de financiën zijn belangrijk. Wat is een haalbaar en robuust ondernemingsplan? Wat worden de tarieven voor de warmte? Hoe wordt alles betaald? Daarover wordt steeds meer duidelijk.

Wat weten we?

- Het best passende organisatiemodel is er een met de rol van de energiecoöperatie, warmte-BV en een beperkte rol voor Woonwaarts. Hier is nog meer uitwerking voor nodig om de zeggenschap en de verantwoordelijkheden voor alle partijen helder en werkbaar te krijgen.
- Het voorlopige financieel model ziet er goed uit en biedt nog ruimte ten opzichte van het 'Niet-meer-dan-anders-principe'. Dat betekent dat de kosten voor warmtelevering door het BES hetzelfde of goedkoper zijn dan die van via gas en een cv-ketel.
- Voor het draagvlak en een stem uit de buurt is het als tussenstap naar een energiecoöperatie gewenst een initiatiefgroep te organiseren. Daar zijn bewoners al mee gestart.
- Maar zijn de resultaten wel de beste? Daarvoor is een second opinion op het financieel model en het technisch

ontwerp nodig. Daarmee is gestart. Twee onafhankelijke partijen houden het BES nog eens tegen het licht. Daarbij nemen ze vragen over de gemaakte keuzes van de buurt mee.

Waar werken we aan?

- De oprichting van de initiatiefgroep en in het verlengde daarvan de energiecoöperatie.
- Het doorgronden van de benodigde investeringen en kosten en de invloed hiervan op de tarieven voor warmtelevering.
- Het leren en begrijpen wat er komt kijken bij het bedrijven van een Warmte-BV en welk organisatiemodel/partners daarbij gewenst zijn.
- Het vinden van een bij een BES passende financiering en het voldoen aan alle voorwaarden van de financier en wet- en regelgeving.

Met wie werken we samen?

De komende tijd werken we verder en gaan we met de buurt op bezoek bij een vergelijkbaar project in Didam. Ook organiseren we een 'Kennissessie Warmtebedrijf', begeleiden we de second opinion en werken we aan het doorgronden van de benodigde contracten. Daarvoor werken we samen met:

- Werkgroep Proces in de Buurt
- EnergieSamen, Thermobello (Culemborg) en initiatief Wageningen Benedenbuurt
- Expertteam Warmte (Fakton en RoyalHaskoningDHV)

Werkgroepleden

- Theo Drijvers (bewoner)
- Volkert Vintgens (Duurzaam Hengstdal)
- Renate Giesbers (bewoner)
- Erik Maessen (gemeente Nijmegen)
- Lisa Monchen (gemeente Nijmegen)
- René van Egmond (Alliander)
- Dico van Verseveld (Woonwaarts)
- Karina Kruiver (Woonwaarts)
- Maxje van der Heijden (Tertium)

Techniek en Financiën

De werkgroep Techniek en Financiën werkt het technisch concept uit voor de warmtevoorziening. Daarbij nemen ze de eisen en wensen van de buurt mee. Denk bijvoorbeeld aan het berekenen van de kosten van de aanleg, het beheer en de exploitatie van het systeem.

Wat weten we?

- De manier van warmteopwek is een passende en geschikte vorm voor de productie van warmte. We noemen het de MES opwek. Ook onderzoeken we realistische alternatieven.
- Geluidsniveau vraagt aandacht. Het geluid dat de opwek produceert moet zo laag mogelijk te zijn en moet zo objectief

mogelijk worden bepaald. Ook de werkgroep Locatie en Omgeving is hierbij betrokken.

- Het leidingnet is realistisch aan te leggen. Het leidingnet is globaal ontworpen en voor knelpunten bij de aanleg zijn zinvolle alternatieven voorgesteld.
- Hoe de woningen aangesloten kunnen worden, is bekend. Aan de hand van

voorbeeldwoningen is vastgesteld hoe deze op het warmtenet kunnen worden aangesloten, wat de impact is en wat dat kost.

Waar werken we aan?

- Het beperken van de geluidsproductie van de opwek is een uitdaging. Geluid is niet eenvoudig terug te brengen en 100% tevredenheid is niet mogelijk. Wat is het optimum? De komende tijd laten we hiervoor onafhankelijke geluidsmetingen doen en berekeningen maken. De resultaten delen we met de buurt. We werken hiervoor samen met de werkgroep Locatie en omgeving.

- We onderzoeken de vraag of een WKO-systeem een zinvol en economisch alternatief kan zijn voor de lucht-water-warmtepompen. WKO staat voor Warmte Koude Opslag en is een vorm van energieopslag in de bodem.
- Kunnen we voordeel creëren voor de wijk door de opwek van warmte te combineren met de installaties van het Erica Terpstra zwembad?
- We gaan op bezoek om te kijken hoe het systeem eruitziet in de praktijk (in Didam).

Werkgroepleden

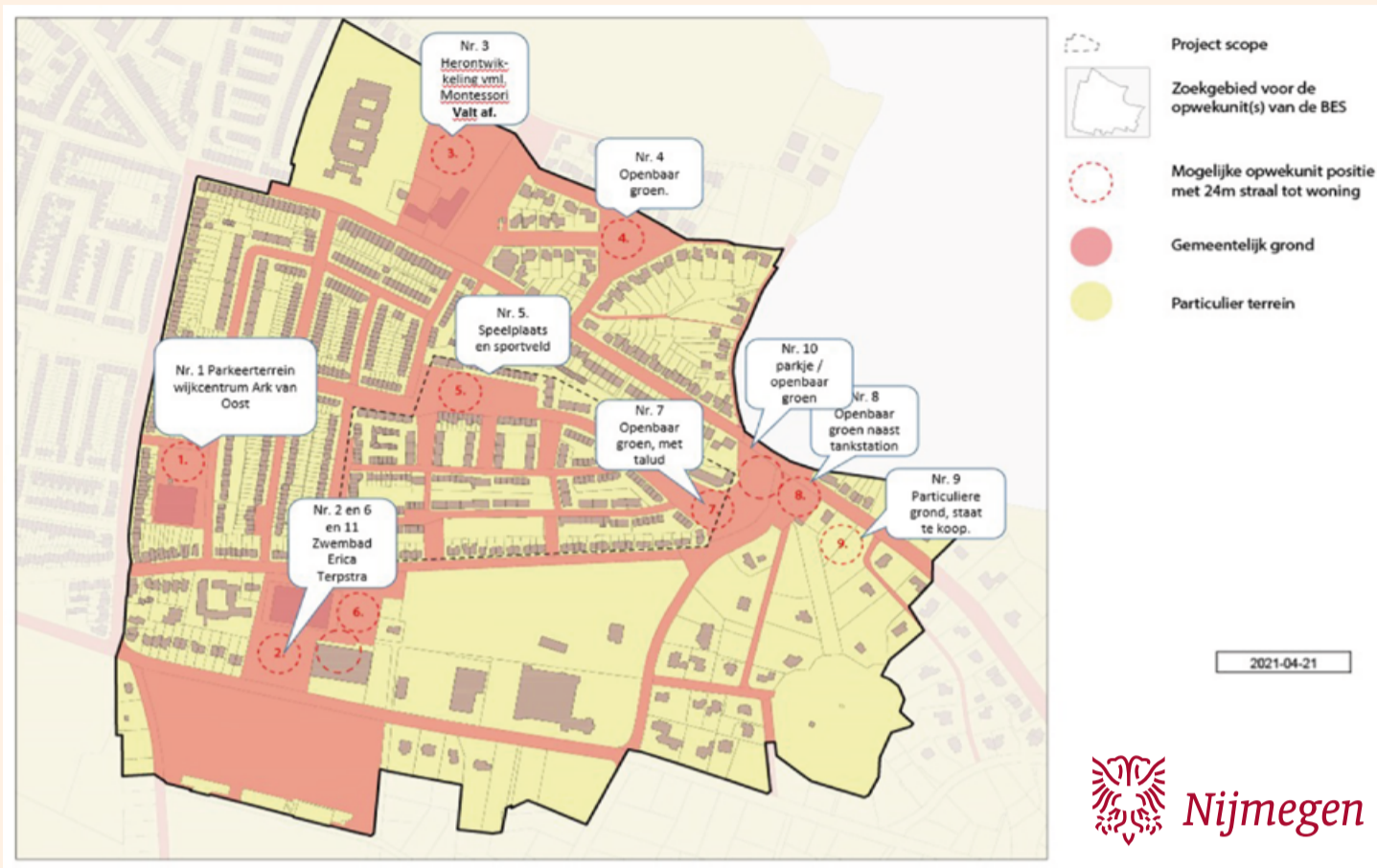
- Eef Klaassen
- Aldo van Tongeren
- Harold de Vries
- Peter Hengst
- Herman Poelder
- Cees van Heusden
- Frank Tas (Woonwaarts)
- Ardie Peters (Woonwaarts)
- Paul Erades (Gemeente Nijmegen)
- Stef Aarts (Liander)
- Rogier Bernds (Qirion)
- Sennen Haggenburg (Qirion)
- Roelof Potters (Alliander)

Daarnaast zijn Alliander, Liander, Qirion, Woonwaarts en gemeente Nijmegen betrokken. Ook werken we samen met Plavei en Firan. ■

Erica Terpstra zwembad

Omgeving & Locatie

Het zoekgebied en onderzoekslocaties

De locatie waar warmte opgewekt wordt, waar zou die het beste kunnen staan? Waar moeten we allemaal rekening mee houden én welke uitdagingen in de buurt zouden we samen met de aanleg van het BES aan kunnen pakken? Daarover wordt stap voor stap steeds meer duidelijk.

Wat weten we?

- We onderzoeken nu nog wat de meest geschikte locatie is waar warmte opgewekt kan worden in de buurt. Zo'n warmteopwek-station bestaat uit drie delen. Een deel is 9 meter lang, 5 meter hoog en 3,5 meter breed. Niet zomaar iets dat overal terecht kan komen!
- Bij het zoeken naar een locatie houden we rekening met heel wat uitgangspunten: goede inpassing in de openbare ruimte, behoud van bomen, hoe kunnen we wateroverlast in de wijk verminderen, archeologie, plaatsing niet te dicht bij bomen. Er zijn geluidsnormen waaraan voldaan moet worden. We willen dat het warmte-opwekstation nog minder geluid gaat produceren dan maximaal is toegestaan.
- Welke vergunningen zijn er nodig? Welke andere formele stappen moeten aangevraagd of geregeld worden? Wie

Impressiefoto van het warmte-opwekstation in Didam

neemt daarvoor de verantwoordelijkheid en hoe doorlopen we deze stappen zorgvuldig? Ook dat zoeken we nog uit.

- Als een warmtenet aangelegd wordt in de toekomst, kunnen tegelijkertijd meer zaken in de wijk verbeterd worden. Dat noemen we koppelkansen. Er is al een hele lijst samengesteld door de werk-

groep. Enkele voorbeelden:

- Aanleggen van wadi's, dat zijn waterbergingsplekken voor regenwater
- Verbeteren van de openbare inrichting, bijv. nieuwe wegen, stoepen en verlichting
- Vernieuwing riolering en het afkoppelen van regenwater
- Verduurzamen van koop- en huurwoningen in de buurt
- Uitvoeren archeologisch onderzoek

Waar werken we aan?

- Ontwerpen van een mooie opweklocatie met aanvullende waarde
- Zouden de warmte-opwek-stations op het dak van het zwembad geplaatst kunnen worden? Het is op dit moment nog niet duidelijk of het dak dit aankan. Dat wordt verder onderzocht.

- Ook voor andere locaties is vervolgonderzoek nodig. Denk bijvoorbeeld aan het Pegasusveld waar waterberging een goede optie is, maar we wel moeten zorgen dat er geen geluidsoverlast optreedt. Ook moeten we ons realiseren dat dit een hondenloop-gebied is.
- We werken aan de verdere uitwerking van koppelkansen. Kansen bedenken is één, maar die in de praktijk realiseren, is een uitdaging.
- Geluid is complex en we willen zeker weten dat de warmte-opwekstations geen geluidsoverlast opleveren. Hiervoor is een gespecialiseerd bureau ingehuurd. Ook kijken en meten specialisten van de gemeente Nijmegen mee.
- We gaan met de werkgroep op bezoek in Didam om te kijken en luisteren bij de locatie die daar is geplaatst. Dat doen we zodat we ook zelf een realistisch beeld krijgen van de grootte en de geluidsproductie.
- Als het weer kan organiseren we een buurtbijeenkomst over geluid en warmte-opwek-locaties. Daarbij zullen geluidspecialisten meer vertellen over de geluidsonderzoeken en vragen beantwoorden.

Werkgroepleden

- Hans Peters
- Nils van Rooijen
- Denis Broeren
- Wilbert Van der Loeff
- Monique Brouwer
- Jan van Eerd
- Saskia Drieënhuizen
- Dick Scholten
- Eef Klaassen
- Aldo van Tongeren
- Harold de Vries
- Peter Hengst
- Herman Poelder
- Koos Wannet
- Cees van Heusden
- Inez van Deudekom
- Dhr. Benders
- Leon Schoonhoven
- Tom Verhoef

Daarnaast zijn Alliander, Liander, Qirion, Woonwaarts en gemeente Nijmegen betrokken. ■

Contact of meedoen?

Erik Maessen, gebiedsregisseur
aardgasvrij Hengstdal
E-mail: besbomenbuurt@gmail.com
T 06 - 46 33 73 87 ■

naar een
aardgasvrij

NYMEGEN

Kleurplaat

EssentieSchetsen.nl

Uw eigen huis verduurzamen? NEBA helpt

Heeft u een eigen huis in de Bomenbuurt Oost? Vraagt u zich af wat u aan uw huis kunt doen om te verduurzamen? En of u maatregelen moet nemen om mee te kunnen doen met het Buurt Energie Systeem (BES)? De stijgende energieprijzen en het beschermen van het klimaat zijn redenen om uw eigen huis energiezuinig en toekomstbestendig te maken. Het Nijmeegs EnergieBespaarAdvies (NEBA) helpt u hierbij.

Gemeente Nijmegen merkte dat veel mensen stappen willen zetten, maar dit soms best lastig vinden. Vragen als: 'Waar moet ik beginnen? Welke leverancier geeft mij de juiste informatie?' leven bij veel inwoners. Ze kunnen een reden zijn om niet te starten met het nemen van duurzame maatregelen. Daarom is nu

het 'Nijmeegs EnergieBespaarAdvies' (NEBA) beschikbaar. Met NEBA bent u verzekerd van onafhankelijk advies op weg naar een duurzaam huis.

Onafhankelijke ondersteuning en advies

Het NEBA biedt onafhankelijke ondersteuning en advies bij het verduurzamen van uw huis. Denk bijvoorbeeld aan:

- Advies over duurzame maatregelen zoals isolatie, zonnepanelen, HR++-glas
- Informatie over de beste volgorde om maatregelen te nemen
- Onafhankelijk (her)beoordelen van technische adviezen
- Advies over het beslissen over offertes
- Het uit handen geven van de verduurzamingsmaatregelen

Persoonlijk en digitaal

• Direct persoonlijk advies

Wilt u onafhankelijk advies over verduurzamen? Bel dan naar 0850 - 738 640. De medewerkers staan u graag te woord.

• Persoonlijk digitaal advies

Op het online platform van NEBA krijgt u inzicht in de mogelijkheden om uw huis te verduurzamen en energie te besparen. U kunt dan inloggen en een persoonlijk digitaal energiebespaaradvies ophalen. Meer informatie en het portaal vindt u op www.nijmegen.nl/neba

• Huis-aan-huis bezoeken

Als het weer kan gezien de coronaregels, kunt een huis-aan-huis bezoek verwachten waarbij u persoonlijk advies voor verduurzaming krijgt en waarna u - als u dat wilt - begeleid kunt worden tijdens vervolgstappen. ■

Colofon

Dit is een uitgave rondom het onderzoek naar een Buurt Energie Systeem (BES) voor de Bomenbuurt-Oost door bewoners, Duurzaam Hengstdal, netwerkbeheerder Alliander, woningcorporatie Woonwaarts en Gemeente Nijmegen.

Meer info of actief meedoen? Kijk op www.besbuurthuis.nl/bomenbuurtoost

Meer weten over energie besparen en inkoopacties? Kijk op www.nijmegen.nl/energieloket

Persoonlijk advies over duurzaam wonen? Boek de adviseur: www.nijmegen.nl/adviesgesprek

FOTOGRAFIE

Mohanad Ataya, Duurzaam Hengstdal, Ieteke Schoonhoven, Alliander, Woonwaarts, gemeente Nijmegen, Plavei

